

TUUSULA

Hyvinvointikertomus 2022

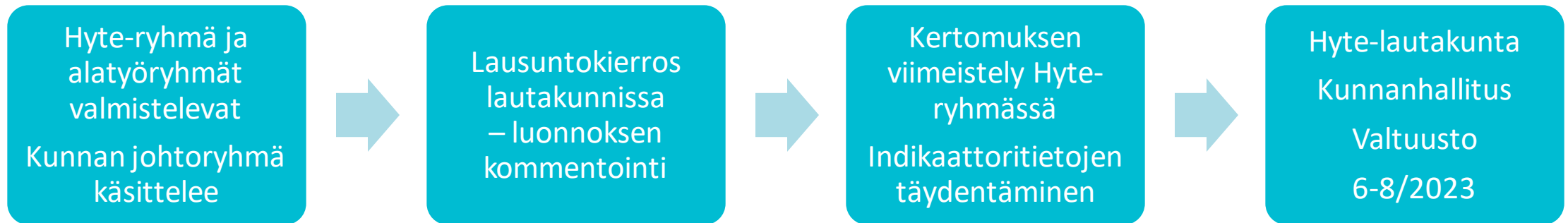
Heidi Hagman, Katja Elo, Laura Knuutila, Kristiina Illikainen, Erkki Vähämäki

Yhteisesittely lautakunnille 10.5.2023

Hyvinvointikertomus

- Hyvinvointikertomus on tiivis kuvaus tuusulalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä sekä niiden edistämisestä kunnassa
- Hyvinvointikertomus laaditaan vuosittain ja valtuustokausittain (laaja hyvinvointikertomus). Tämä on lakisääteinen velvollisuus.
- Hyvinvointikertomus on hyvinvointisuunnitelman vastinpari. Alkuvuodesta 2022 hyväksytty hyvinvointisuunnitelma kuvaa tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi. Vuosittaiset tavoitteet asetetaan ja raportoidaan kunnan talousarvion ja tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä.
- Tuusulalaisten hyvinvoinnin tilaa vuoden 2022 hyvinvointikertomuksessa tarkastellaan pääasiassa neljästä näkökulmasta: lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta, ikäihmisten ja maahanmuuttajien hyvinvoinnin sekä ravitsemuksen ja elintapojen näkökulmasta.
- Tuusulalaisten hyvinvoinnin edistäminen on kunnan ja hyvinvointialueen yhteinen lakisääteinen tehtävä.
- Hyvinvointi-indikaattoreiden raportointia vaikeuttaa kansallisen indikaattoritiedon päivittymisen hitaus
  - Valtaosa tärkeistä esim. lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvistä tiedoista päivittyy kevään ja kesän 2023 aikana.
  - Myös aikuisväestön keskeisin hyvinvointitieto (Terve Suomi 2022) päivittyy samassa aikataulussa.
  - Indikaattoritietoja täydennetään tähän kertomukseen niiltä osin, kun se on mahdollista, ennen sen hyväksymiskäsittelyä.

Hyvinvointikertomuksen käsittely

Hyvinvointikertomus 2022 - luonnos

Johdanto	3
1 Muuttuva toimintaympäristö	3
1.1 Hyvinvointialueuudistus	4
1.2 Koronapandemia ja Ukrainan sota	5
1.3 Väestö	5
1.4 Työllisyys ja toimeentulo	6
1.5 Elinympäristön turvallisuus	9
1.6 Järjestöjen toimintaedellytykset	10
2 Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi	13
3 Ikäihmisten hyvinvointi	17
4 Maahanmuuttajat	18
5 Ravitsemus ja elintavat	19
6 Yhteenveto	21
Lähteet	22

TUUSULA

Hyvinvointialueudistus

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

- Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelut aloitettiin vuonna 2021 ja ne jatkuivat vuoden 2022 aikana.
- Tuusulan kunta osallistui aktiivisesti valmisteluihin ja tärkeää oli rakentaa yhdessä asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen edellytyksiä.
- Muutos on vaikuttanut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työhön niin alueellisesti kuin paikallisestikin mm. yhdyspintatyön uudelleen organisoituminen ja kehittämisen myötä. Keskiössä olivat toimivat yhdyspintatyön rakenteet hyvinvointialueen kanssa. Niin kunnassa kuin hyvinvointialueella hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkuvaa toimintaa, jossa tunnistettuihin haasteisiin suunnitellaan toimenpiteitä asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.
- Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.2.2023. Keusote-kuntayhtymä puretaan vuoden 2023 aikana. Kunnan oppilashuollon henkilöstö siirtyi vuoden 2023 alussa hyvinvointialueille. Myös kunnan omistamia rakennuksia koskevat Keusoten vuokrasopimukset siirtyivät hyvinvointialueelle.
- Vuosille 2020–2025 laaditussa alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa määritellään, mitä Keski-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämiseksi sekä eriarvoisuuden vähentämiseksi. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma täydentää ja tukee kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.
- Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa – palveluiden saatavuus ja palvelupolut haasteena
  - Ennaltaehkäisevien palveluiden tarjoaminen pääasiassa kunnan vastuulla (esim. Ikäihmisten yhteisöllinen toiminta)
  - Palvelupolku saatava toimivaksi, osa rakenteista vaatii vielä parantamista

TUUSULA

Järjestöjen toimintaedellytykset

Järjestöjen toimintaedellytykset

- Tuusulan järjestösuunnitelman päivitys hyväksyttiin ja otettiin käyttöön vuonna 2022. Tuusulan visiona vuosille 2021–2025 on olla Suomen järjestöystävällisin kunta.
- Järjestöjen ja yhdistysten toimintaa tuetaan kunnassa esimerkiksi tarjoamalla koulutuksia ja verkostoitumisen mahdollisuuksia, lisäämällä näkyvyyttä ja tunnettuutta, avustuksilla ja maksuttomilla tai edullisilla tiloilla sekä erilaisilla vaikuttamiskanavilla ja kumppanuuksilla.
- Tuusulaan rekisteröityjä yhdistyksiä on reilut 500. Järjestötoiminnan merkitys kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämässä on suuri, ja kolmannen sektorin tuottama toiminta on hyvin monipuolista.
- Koronan aikana järjestöt tekivät yhteistyötä julkisen sektorin kanssa ja tukivat niitä, joiden päivittäinen elämä hankaloitui tai terveys vaarantui pandemian vuoksi. Yhteistyö on jatkunut pandemian hellitettyäkin, ja yhteinen huoli pandemian seurauksista on tunnustettu.
- Toukokuussa 2022 kolmannen sektorin toimijoiden, kuntien ja hyvinvointialueen yhteenliittymäksi perustettiin Järjestöneuvotte lukunta, jonka päämääränä on yhteistyöllä edistää alueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä.
- Tuusulassa järjestettiin vuoden 2022 aikana kaksi (2) kuntavetoista Järjestöfoorumia ja yhteistyössä Keski-Uudenmaan Yhdistysverkoston kanssa kahdet (2) Järjestötreffit. Kevään Järjestötreffeillä aiheena oli lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen, syksyllä keskusteltiin alueellisista hyvinvointisuunnitelmista. Tuusulan poikkihallinnollisiin Hyte-ryhmään, Lanupe-ryhmään ja koronakriisiryhmään osallistui Keski-Uudenmaan yhdistysverkoston edustaja.

Yhteisötilat ja tilojen yhteiskäyttö

- Yhteisötilat on perustettu mahdollistamaan asukkaiden, yhdistysten ja yhteisöjen kokoontumiset ja yhdessä tekemisen. Yhteisöt voivat varata tilan vakiovuorokäyttöön erilaisia tilaisuuksia, kerhotoimintaa ja kokoontumisia varten. Aukkaat ja yritykset voivat varata yksittäisiä vuoroja esimerkiksi kokouksiin, myyjäisiin tai tapahtumiin. Yhteisötilat ovat varaajille maksuttomia.
- Yhteisötilojen käyttö oli vuonna 2022 varsin vilkasta huomioiden alkuvuoden koronarajoitukset. Tiloja käyttivät sekä yhdistykset, yhteisöt että yksityishenkilöt. Erityisen suosittu oli Hyrylän Mäntymäki, jonka käyttöaste oli 44,15 %. Aunelan ja Kellotuvan käyttöaste oli noin 30 %, Kalliopohjan kerhotilan noin 9 %.

Vapaaehtoistoiminta

- Apua ukrainalaisille Tuusulassa
- Hyvän tuulen tuvat ja olohuonetoiminta
- Lukukoiratoiminta
- Vuoden hyvinvoinnin edistäjä

TUUSULA

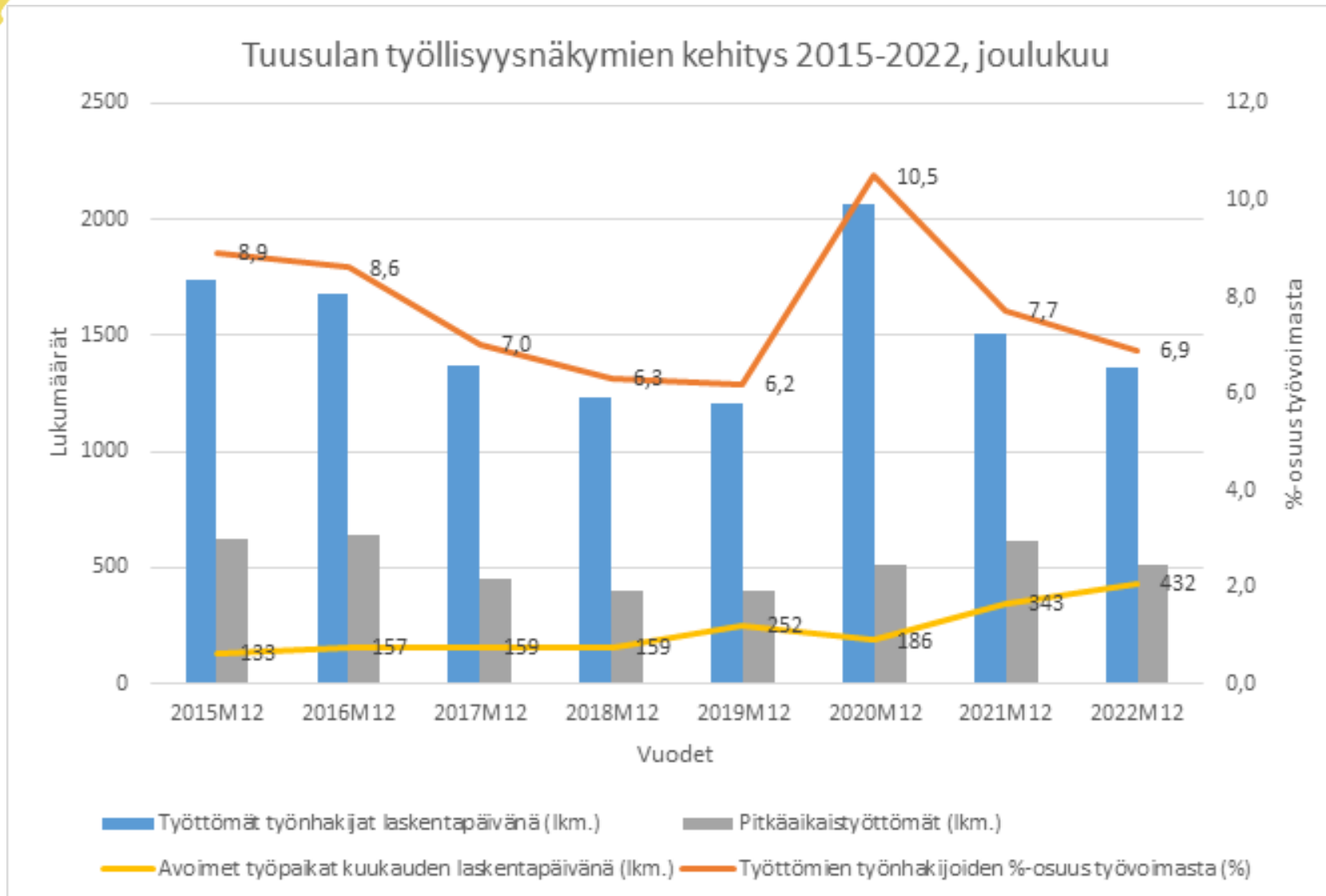
Elämisen taidetta.

TUUSULA

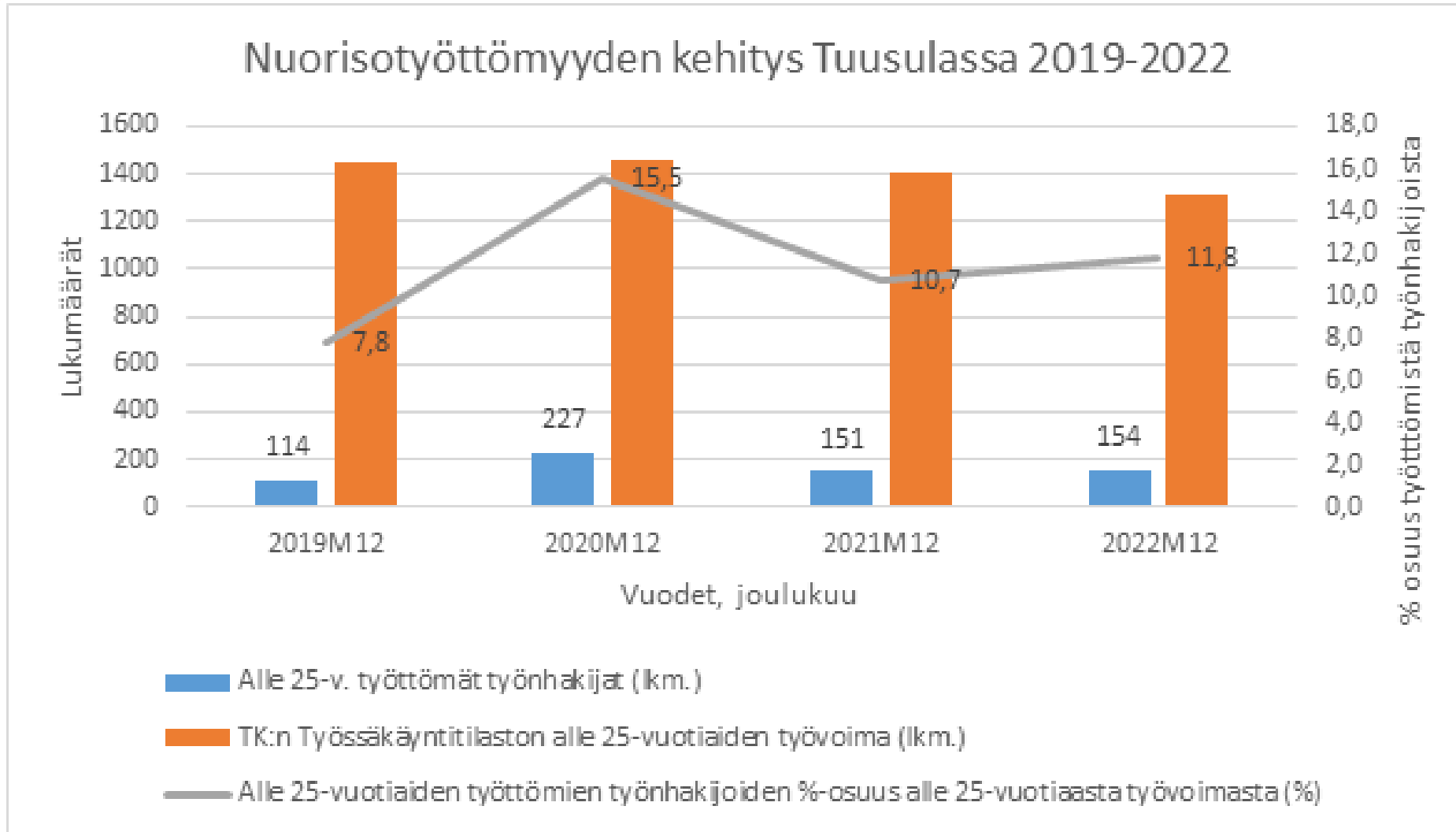
Työllisyys ja toimeentulo

Työllisyys

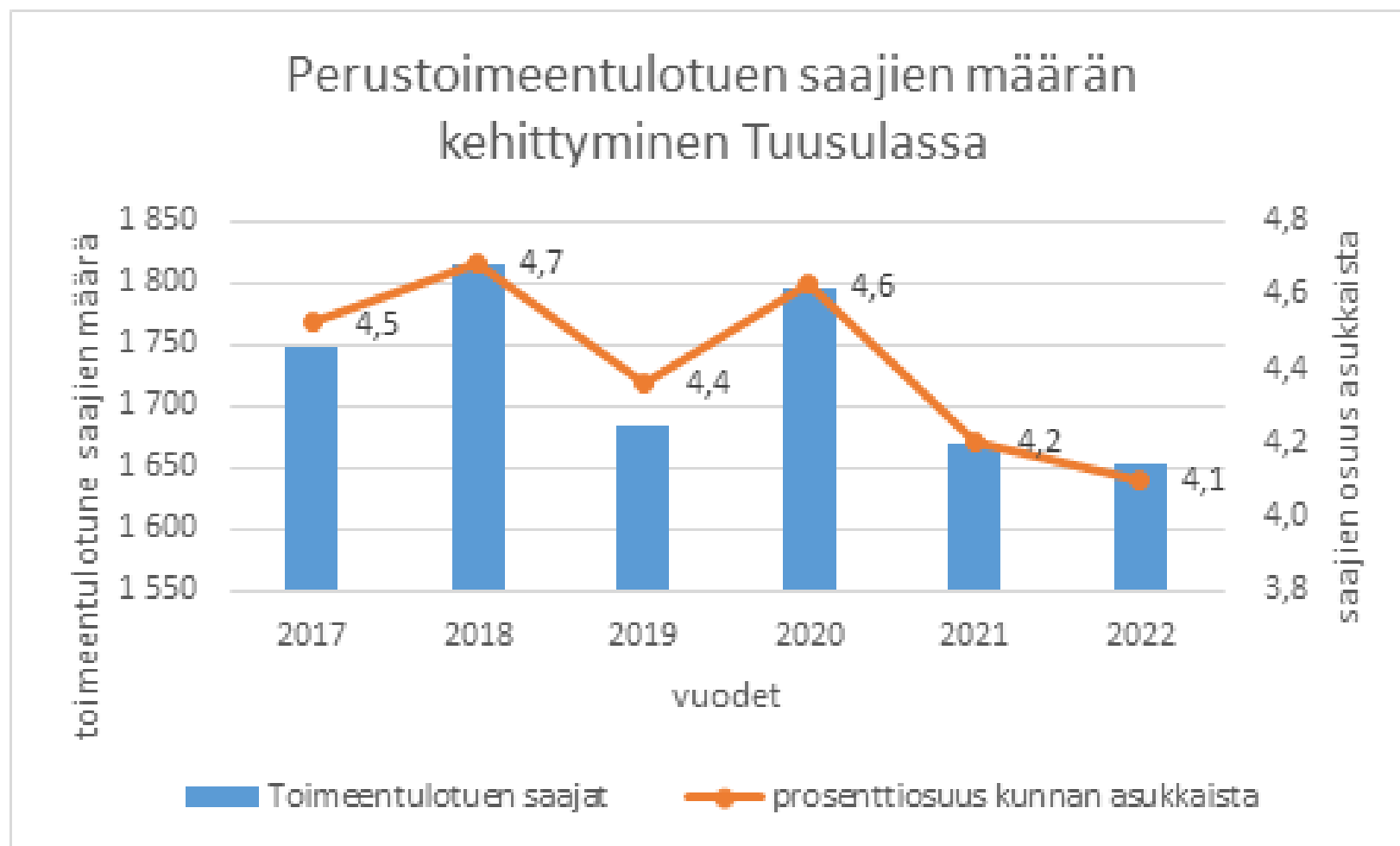
- Työttömien työnhakijoiden määrän lasku vuonna 2022 jatkui
- Työllisyystilanteen paraneminen näkyi viime vuonna myös pitkäaikaistyöttömien määrässä, jonka kasvu saatiin taittumaan
- Avointen työpaikkojen määrä jakoi kasvuaan
- Pisimpään työttömänä olleiden määrä jatkoi kasvuaan

Nuorisotyöttömyys

- Nuorisotyöttömyyden kehitys Tuusulassa seuraa melko tarkasti alueellista kehitystä.
- Vuonna 2022 alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden osuus ikäluokan työvoimasta kääntyi nousuun

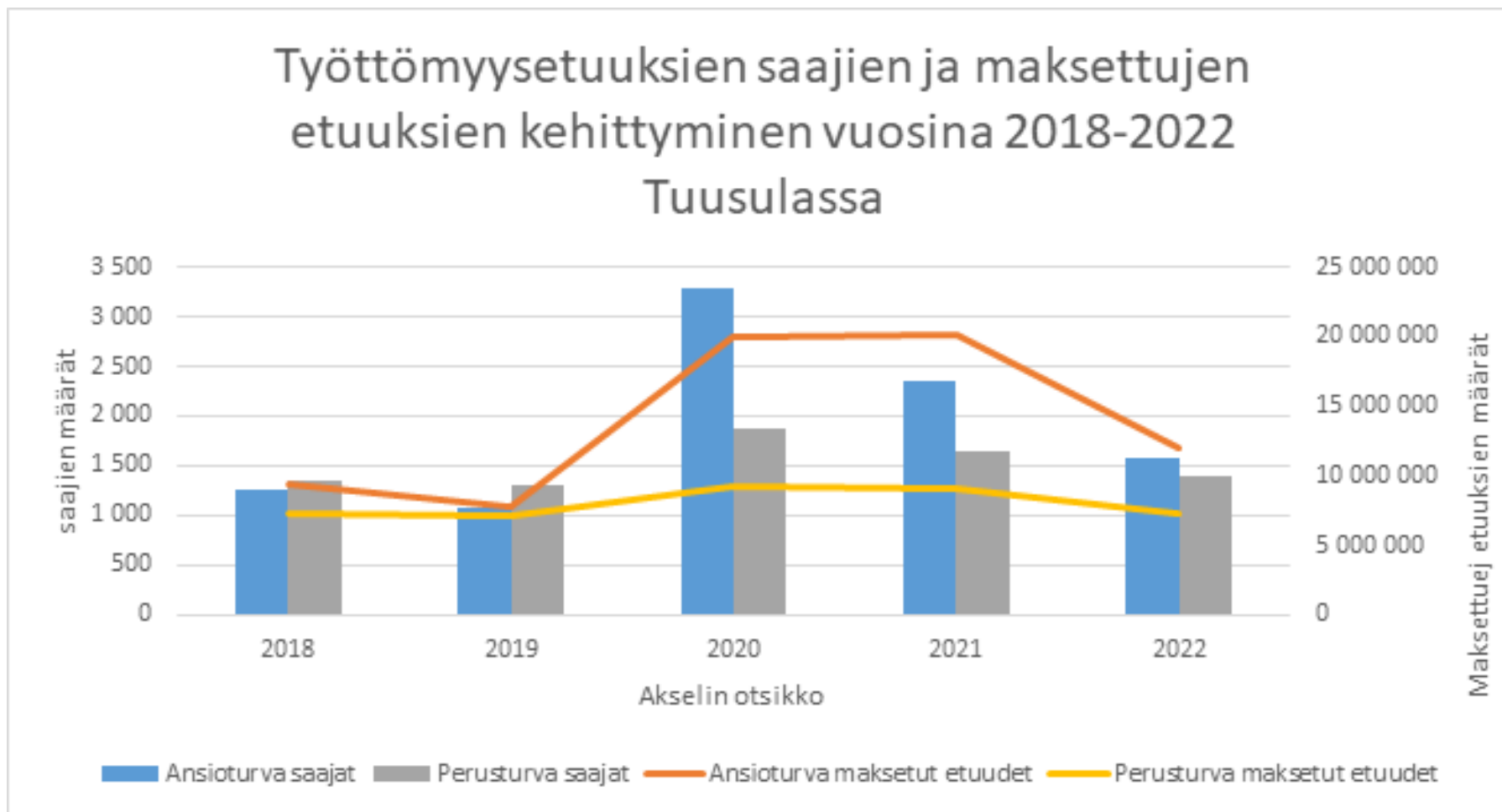
Perustoimeentulotuen saajat

- Toimeentulotuen saajien määrä on Tuusulassa edelleen laskusuuntainen.

Työttömyysetuuksien saajat ja maksetut etuudet

- Vuoden 2022 osalta työttömyys etuuksien sekä perusturvan saajien ja maksettujen etuuksien määrä on laskussa.

TUUSULA

Elinympäristön turvallisuus

Lähiympäristön turvallisuus

Poliisin tietoon tulleet rikokset (poliisin tilastot)	2018	2019	2020	2021	2022*
Omaisuusrikokset	974	1133	1609	1360	1555
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	94	124	150	157	187
Seksuaalirikokset	20	88	22	26	25
Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaista ja yleistä järjestystä vastaan	40	118	41	48	46
Rikokset rikoslain 42, 43 tai 44 lukua vastaan	26	32	45	28	41
Liikenne rikokset	848	799	1176	1042	897
Muut rikoslakia vastaan tehdyt rikokset	173	297	305	206	236
Huumeaineriikokset	102	89	113	96	121
Rikoslakirikokset yhteensä (tilastokeskus)	2277	2680	3435	2898	3055

TUUSULA

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi

Varhaiskasvatus

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Kulttuuri

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Harrastamisen malli

TUUSULA

Elämisen taidetta.

TUUSULA

Ravitsemus ja elintavat

Ruokapalvelut

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Liikkumis- ja elintapaneuvonta

Hyvinvointivalmennus -hanke päättyi aikaisemman suunnitelman mukaisesti 31.12.2022.

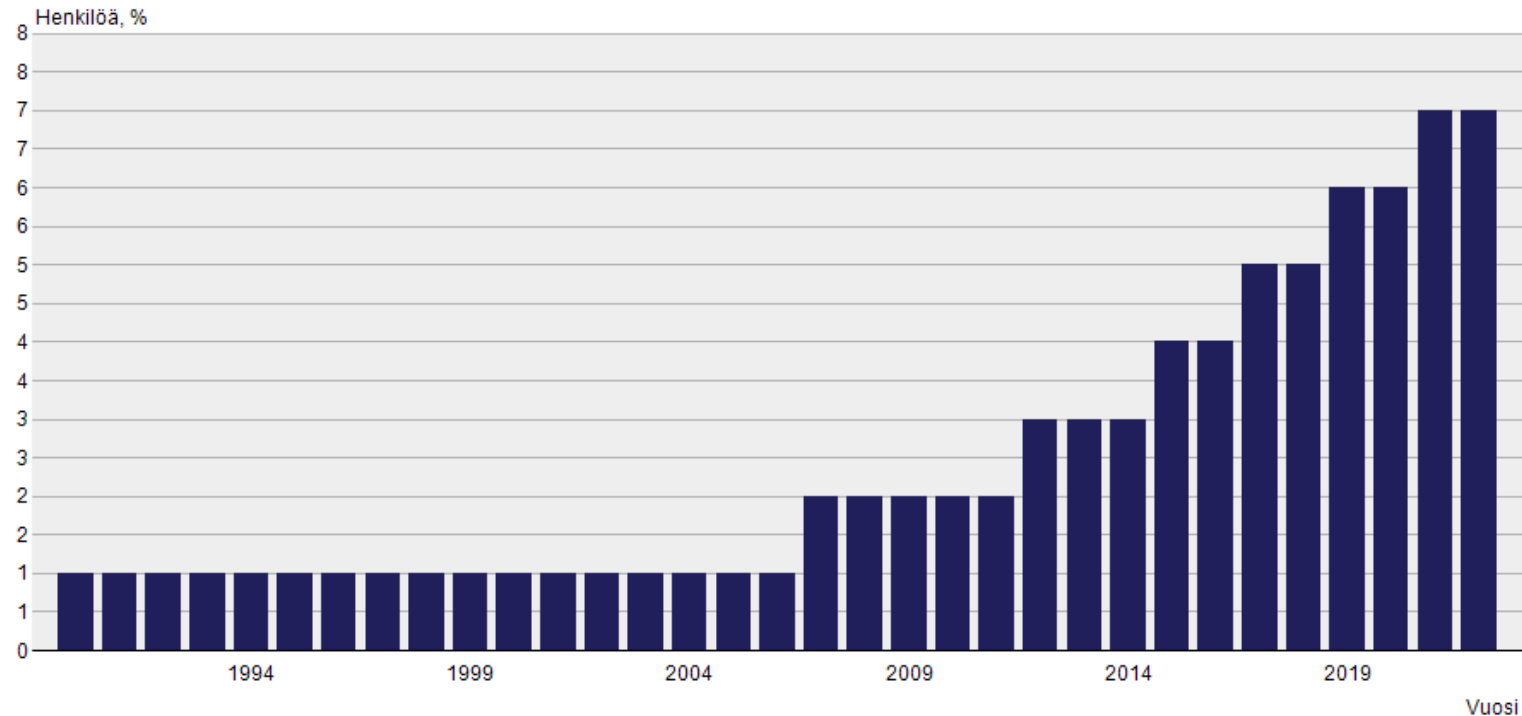
- Hankkeen juurruttamistavoitteet saavutettiin mallikkain tuloksin.
  - Hyvinvointivalmennusta liikkumislähetteen osalta jatketaan vuoden 2023 aikana yhteistyönä Keusote -alueen ja työterveyshuollon kanssa.
  - Kuntalaisille tarjotaan tammikuussa -23 alkavaa ryhmähyvinvointivalmennusta.
  - Liikkumislähetteen käyttöönottomenetelmien ja -toteutuksen onnistuneet tulokset puoltavat käytänteiden jatkumista ja hyvinvointivalmennuksen laajentamista.
- Vuoden -22 aikana hyvinvointivalmennukseen hakeutui liikkumislähetteellä uusia asiakkaita yhteensä 46
  - Tuusulan kunnan työntekijöitä liikkumislähetteellä 26
  - Keusoten liikkumislähetteellä 20 henkilöä.
- Hyvinvointivalmennustapaamisia on ollut yhteensä 248.
  - Kunnan työntekijöiden tapaamisia on ollut 165, Keusoten asiakastapaamisia on ollut 83.
  - Ryhmähyvinvointivalmennusryhmiä toteutui 3.
- Hyvinvointivalmennusta tarjotaan jatkossa Keusoten ja työterveyshuollon kautta tuleville asiakkaille.
- Koronaepidemia on saanut asukkaat liikkumaan enemmän kodin lähellä. Kodin lähiympäristön merkitys on korostunut ja vaatimukset hyvää asuinalueita kohtaan ovat muuttuneet. Varsinkin ulkoiluun houkuttelevan luonnon arvo on noussut. Viheralueet ymmärretään nyt aiempaa tärkeämpinä kohtaamis- ja vapaa-ajanviettopaikkoina.

TUUSULA

Maahanmuuttajien hyvinvointi

Vieraskielisten määrän kehitys Tuusulassa

Väestö muuttujina Vuosi. Tuusula, Vieraskielisten osuus, %.

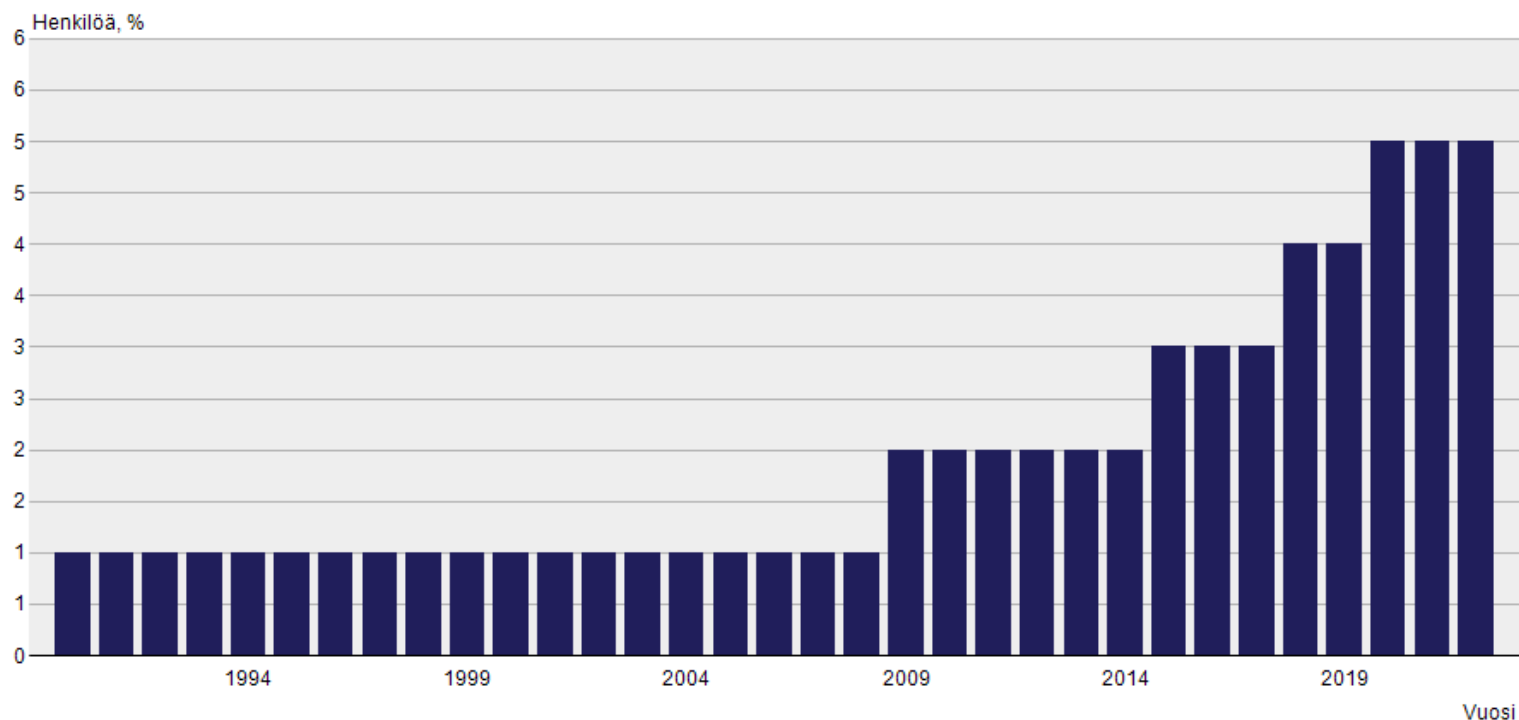
Lähde: Tilastokeskus

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Ulkomaan kansalaisten määrän kehitys

Väestö muuttujina Vuosi. Tuusula, Ulkomaan kansalaisten osuus, %.

Lähde: Tilastokeskus

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Maahanmuuttajat Tuusulassa

- Tuusulan asukasluku oli tilastokeskuksen mukaan 40 027 (22.6.2022), joista ulkomaan kansalaisia oli 2053 henkeä (5 % kuntalaisista).
- Äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvia oli Tuusulassa 2913 henkeä, eli 7,2 % tuusulalaisista (Kotoutumisen tietokanta 31.12.2022).
- Suurimmat kieliryhmät olivat suomen, ruotsin ja saamen jälkeen viro, venäjä ja englanti.
- Suurimmat ulkomaalaisryhmät ovat virolaiset ja venäläiset. Suurin osa maahanmuuttajista on tullut tänne työn tai avioliiton perusteella.
- Melko pieni osa Tuusulan maahanmuuttajista on pakolaisina aikanaan Suomeen tulleita. Kunta vastaanotti pakolaisia vuonna 1991 (10 henkeä) ja vuonna 1992 (21 henkeä). Vuoden 2016 jälkeen kunta on myöntänyt yhteensä 170 kuntapaikkaa kansainvälistä suojelua saaville henkilöille. Määrät ovat vaihdelleet vuosittain. Huippuvuosina 2016–2017 otettiin vastaan enemmän kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä, sittemmin määrät ovat tasoittuneet 15–20 henkilöön vuodessa.
- Uutena ryhmänä maahanmuuttajien joukossa ovat ukrainalaiset, tilapäistä suojelua saavat henkilöt, joita alkoi tulla kuntaan maaliskuusta 2022 alkaen Venäjän hyökkäyssodan seurauksena.
- Tuusulassa on alkuvuodesta 2023 alkaen ollut noin 230 ukrainalaista, joista suurin osa on edelleen vastaanottokeskuspalveluiden piirissä. 17.4.2023 kunnassa oli yhteensä 27 ukrainalaista, joista on kotikuntaoikeuden hakemisen seurauksena tullut tuusulalaisia. Määrä on oletettavasti kasvamaan päin.
- Tuusulassa asuvista työkäisistä ukrainalaisista hyvin moni on onnistunut työllistymään jo vuoden maassaolon jälkeen, tarkkaa tilastoa ei tällä ole tällä hetkellä saatavilla, mutta työllistymisen trendi on nähtävissä selkeästi positiivisena ilmiönä.
- Maahanmuuttajapalveluiden ja vastaanottokeskuksen lisäksi ukrainalaisten tukena toimii vapaaehtoisverkosto *Apua ukrainalaisille Tuusulassa*. Monet yksittäiset tuusulalaiset ovat toimineet ukrainalaisten kotimajoittajina tai vapaaehtoisina tukihenkilöinä; lisäksi ukrainalaisilla on keskenään aktiivinen sosiaalinen verkosto ja he saavat apua toisiltaan yli kuntarajojen.

TUUSULA

Ikäihmisten hyvinvointi

Ikäystävällisen asumisen kehittäminen

- Tuusulan kunnan alueella ikääntyneiden määrä kasvaa nopeasti lähivuosina ja moni ikääntynyt asuu omakotitalossa pientalovaltaisessa Tuusulassa.
- Ikäystävällisessä asuinympäristössä asutaan palvelujen ja joukkoliikenneyhteyksien varrella, asuinympäristö houkuttelee liikkumaan ja asuinympäristön yhteisöllisyys tuo turvaa ikääntyville. Ikäystävällinen asuinympäristö sekä asumisen asioissa tukeminen lisäävät ikääntyvien hyvinvointia.
- Tuusulassa vuonna 2021 aloitettu Ympäristöministeriön rahoituksella toteutettu ikääntyvien yhteisöllisen asumisen hanke päättyi marraskuussa 2022. Hankkeen tavoitteena oli edistää ikääntyneiden yhteisöllistä asumista Tuusulassa sekä kehittää ikääntyneiden hyvinvointia edistäviä uusia ja innovatiivisia yhteisöllisen asumisen ratkaisuja.
- Hankkeen ansiosta ikääntyneiden asumisen kehittäminen nousi osaksi asuntopoliittista ohjelmaa ja keskustelu tuusulalaisten ikääntyneiden asumisen asioista lisääntyi.
- Yhteisöllisen asumisen hankkeen aikana käynnistyi yhteisöllinen olohuonetoiminta, joka tukee ikääntyvien kotona asumista ja sosiaalisia suhteita sekä vahvistaa naapuruston yhteisöllisyyttä. Olohuonetoimintaa on tarkoitus jatkaa ja laajentaa hankkeen jälkeen.
- Hankkeen ansiosta ikääntyvien henkilökohtaisen neuvonnan tarve nousi esiin asumisen asioissa ja tämän johdosta elokuussa 2022 käynnistyi Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) tuella ikääntyville suunnattu asumisneuvonta.
- Asumisneuvojalta ikääntyvät saavat neuvoa ja ohjausta erilaisissa asumisen asioissa asumismuodosta riippumatta. Asumisneuvonnan tavoitteena on saada ikääntyviä kuntalaisia ennakoimaan asumisen tarpeitaan tulevaisuudessa ja lisätä tietoa erilaisista asumiseen liittyvistä asioista, kuten asumisen vaihtoehtoista sekä asumisen tuista ja avustuksista. Asumisneuvoja voi olla keskustelukumppani ikääntyneelle tai hänen läheisilleen esimerkiksi asumisen ennakkoinnin asioissa.
- Yhteisöllisen asumisen hankkeen aikana valmistuneet selvitykset ja aineisto toimivat pohjana ikääntyvien asumisen mahdollisuuksien kehittämistyössä Tuusulassa. Vuonna 2022 alkoi uusi hanke Ympäristöministeriön rahoituksella, jossa laaditaan ikäystävällinen asumiskonsepti Tuusulan keskustaan.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Ikäihmisten palveluiden tarve kasvussa

- Koronaepidemian ja siihen liittyneiden rajoitusten tiedetään lisänneen erityisesti ikääntyneiden yksinäisyyttä.
  - Erityisen haavoittuva ryhmä ovat olleet ne yksin asuvat iäkkäät, joilla ei ole säännöllistä yhteyttä läheisiinsä tai joilla ei ole läheisiä. Ikääntyneillä koronaviruksen tartuntariski ja rajoitustoimet ovat saaneet aikaan pelon ja turvattomuuden tunteita. Sosiaalisten suhteiden väheneminen ja pelko tartunnasta saivat aikaan mielialanlaskua ja ahdistusta. Moni jää kotiin.
- Iäkkäiden palvelujen tarve on vähintäänkin ennallaan tai jopa lisääntynyt (hyvinvointialue)
  - Vanhuspalveluihin on syntynyt palveluvajetta ja näin on erityisesti kotihoidossa, mikä näkyy palvelutarvearviointien viivästyksenä sekä kotihoidon palvelujen rajoittamisena.
  - Ympäri vuorokautisen hoidon toimintakäytännöt ovat muuttuneet laitospäisempään suuntaan.
  - Omaishoitajien lakisääteisten vapaiden peruminen ja päivätoiminnan keskeytykset ovat kuormittaneet omaishoitajia ja vaikuttaneet heidän jaksamiseensa.
  - Etäpalveluja hyödynnetään aiempaa enemmän terveyspalveluissa, kuntoutuksessa, tiedonhaussa ja yhteydenpidossa läheisiin. Iso osa iäkkäistä tarvitsee kuitenkin tukea ja opastusta näiden palvelujen käyttöön ja toimintakykyrajoitteet saattavat vaikeuttaa huomattavasti etäpalvelujen käyttöä. Ikääntyneillä asiakkailla kasvokkaista asiointia on usein vaikea korvata etäyhteyksillä, sillä kaikki eivät asioi syystä tai toisesta sähköisesti.
  - Sosiaalityöntekijät arvioivat ikääntyneet yhdeksi niistä perustoimeentulotuen asiakasryhmistä, jotka ovat kärsineet epidemiatilanteessa eniten.
- Kunnassa huomioitava palveluiden monipuolistuminen ja lähipalveluiden tarve
  - Liikuntaryhmät täyttyvät ja kävijämäärät lähellä koronaa edeltänyttä tasoa.
  - Ikäihmisten määrän kasvaessa palvelutarve kasvaa. Sosiaalinen näkökulma tärkeä.

Ikäihmisten yhteisöllinen toiminta

Hyvän Tuulen Tuvat

- Hyvän Tuulen Tuvat ovat kaikille avoimia matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja. Tuvat toimivat Tuusulan seurakunnan ja kunnan yhteistyönä Hyrylässä, Riihikalliossa, Jokelassa ja Kellokoskella. Toimintaa toteuttaa noin 50 vapaaehtoisen joukko.
- Hyvän Tuulen Tupien toiminta oli koronan vuoksi tauolla vielä tammi-maaliskuussa 2022, mutta epidemian hellitettyä tuvat päästiin avaamaan. Hyrylän Hyvän Tuulen Tupa toimi viitenä päivänä viikossa. Aukiolopäiviä kertyi yhteensä 204 ja kävijöitä oli kaikkiaan 4194 henkilöä. Kellokosken Hyvän Tuulen tupa tavoitti 227 henkilöä yhteensä 26 torstai-päivän aikana. Riihikalliossa maanantaisia aukiolopäiviä oli yhteensä 30, ja kävijöitä keskimäärin 38 henkilöä/ kerta. Jokelassa toimintaa oli maanantaisin ja joka toinen keskiviikko; kävijöitä 26 aukiolopäivän aikana oli yhteensä 1073.

Ikäihmisten olohuonetoiminta

- Tuusulan kunta järjestää ikäihmisten olohuonetoimintaa Kalliopohjan yhteisötilassa torstaisin kello 13–15. Vuonna 2022 toimintaa oli kevät- ja syyskaudella yhteensä 28 kertaa, ja osallistujia oli 10–20 henkilöä/ kerta. Kävijäkunnan ikäjakauma on 70–100 vuotta. Olohuoneessa toimii vapaaehtoisia, jotka huolehtivat esim. kahvituksesta
- Vuoden 2022 asiakaskyselyn mukaan kävijät olivat tyytyväisiä olohuonetoimintaan: sijainti, ajankohta, toteutus ja varustelu ovat kohdillaan. Vastausten perusteella kävijät kokivat hyvinvointinsa kohentuneen olohuonetoiminnan myötä. Erityisen vahvistavina koettiin sosiaalinen kanssakäymisen ja kontaktit muihin ihmisiin.
- Jokelassa Pertun koulun vanhempainyhdistys aloitti syksyllä 2022 kokeilun eri sukupolvet yhdistävästä olohuonetoiminnasta. Viikoittaisessa tapaamisessa koululaisia oli keskimäärin 26 ja ikäihmisiä 2. Vuoden vaihteessa toiminta jatkui Ester Matildan yhteistiloissa.
- Vuoden 2023 aikana selvitetään olohuonetoiminnan laajentamisen mahdollisuuksia, toteutustapaa ja rahoitusta.

Muu yhteisöllinen toiminta

- Ikäihmisten ruokailu käynnistyi syksyllä 2022,
- Kulttuuripalvelut järjesti vanhusten viikon aikana kolme Osiris Teatterin Vahva ja hellä -esitystä. Kulttuuripalvelut ovat järjestäneet ohjelmaa olohuonetoimintaan Kellokoskella ja Jokelassa. Palvelukotikierron Tuusulassa järjestettiin osana Meidän Festivaalit -tapahtumaa heinäkuussa. Kamus kvartetti konsertoi viidessä eri palvelukodissa tai niiden pihapiirissä.

TUUSULA

Yhteenveto

Yhteenveto

- Koronaelpyminen edennyt hyvin
  - Palveluita ei ole ollut tarpeen rajoittaa kevään 2022 jälkeen. Kävijämäärät hyvällä tasolla
  - Yhteisöllisyyden palauttaminen ja rakentaminen edennyt hyvin (koulut)
  - Työllisyystilanne kohentunut.
- Ikäihmisten määrä kasvussa – tarvetta panostaa ennaltaehkäisevään ja yhteisölliseen toimintaan
  - Kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut ja vapaa-ajanpalvelut tavoittavat hyvin. Palvelutarve kasvaa ikäihmisten määrän kasvaessa.
  - Olohuonetoiminnan laajentaminen syksyllä 2023, Vapaaehtoistoiminnan koordinaattori aloitti helmikuussa 2023.
  - Ikäihmisten hyvinvointia ja palvelutarvetta kartoittava kysely ja ikäihmisten palveluesite syksyllä 2023
- Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on tuen tarvetta – globaalit ilmiöt koskettavat myös meitä
  - Perheiden tilanteet moninaisia
  - Tuusulassa hyvä kyky tarttua ilmiöihin ja lähteä toimimaan ratkaisukeskeisesti
  - Monitoimijaisia ratkaisumalleja löydetty ja toteutettu
- Tuusulan kunnalla hyvät resurssit arjen hyvinvointityöhön
  - Lasten ja nuorten ennaltaehkäisevään ja matalankynnyksen työhön panostettu
- Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa – palveluiden saatavuus ja palvelupolut haasteena
  - Kunta panostaa ja tarjoaa ennaltaehkäiseviä palveluita
  - Kunnan palveluilla kannatellaan tuetumpaan palveluun siirtymistä, kun hyvinvointialueen palveluita ei ole saatavilla riittävästi (esim. koulupsykologit)
  - Palvelupolku saatava toimivaksi, osa rakenteista vaatii vielä parantamista
- Toimivat lähipalvelut ja lähiympäristön merkitys korostunut edelleen ja näkyy ihmisten valinnoissa